

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. De prævidendis adversitatibus. Quantùm obest adversitas
improvisa, tantùm prævisa prodest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

FERIA SEXTA

DE PRÆVIDENDIS

Adversitatibus.

Hæc locutus sum vobis, ut cum venerit hora eorum, reminiscamini, quia ego dixi vobis, Ioan. 16.

VERITAS PRACTICA.

Quantum obest adversitas improvisa, tantum prævisa prodest.

RATIO EST, Quia idcirco adversitas improvisa obest, quod cum afferat majorem doloris sensum, minus tamen meritum causet.

Sed è contra sic prævisa prodest, ut cum minorem causet doloris sensum, majus tamen afferat meritum.

Ergo quantum obest adversitas improvisa, tantum prævisa prodest; ac proinde solerter prævidenda.

I. PUNCTUM.

Repetenda sunt ex superiori capite decimo quinto Evangelii sancti Joannis, quæ Dominus prædixit suis ventura mala: Sunt autem hæc inter alia: *si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis, mundus, quod suum erat, diligeret: quia verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus. Mementote sermonis mei, quem ego dixi vobis: non est servus major Domino suo, si me persecuti sunt, & vos persequentur. Quæ & alia hujusmodi, ibidem commemorata, cur illis sic distinctè enarraret, rationem addit: hæc locutus sum vobis, ut cum venerit hora eorum, reminiscamini, quia ego dixi vobis: quasi diceret, ne vos imparatos ista mala involvant, idcirco præmoneo. Multum enim interest ad malorum tolerantiam, si improvisa aut prævisa obveniant; Nam quantum obest adversitas improvisa, tantum prævisa prodest.*

Hoc est modò expendendum, investigando primum accuratè, undè nam adversitas improvisa obfit, nempe ex hoc duplici capite, quod cum majorem afferat doloris sensum,

minus tamen meriti apud Deum causet. Nonne hoc est luctuosum & miserandum? Nam si saltem cum minori merito minus mali patereris, malum esset tolerandum: aut si cum graviore malo meritum cresceret, solatium esset aliquod mali tolerati: sed simul multum pati, & parum mereri, certe hoc est geminum adversitatis damnum deplorandum. Atq; hoc utrumque est damnum, quod sæcundum infert adversitas improvisa: Nam primò quidem de doloris sensu certum est, eo esse vehementiorem, quo nos minus cogitantes adoritur, unde multi repentino dolore sic deficiunt, ut propè tum enecentur.

Deinde verò cum animus ita dolet & angitur, ut suum unum dolorem sentiat, suam unam calamitatem cogitet & deploret, tã longè se retrahit ab eo statu, qui ad virtutè exercendam & meritum inde referendum requiritur, quàm se in merorem & lamenta profundè abdit. Quod utrumq; damnum sic breviter Sapiens complectitur, dum ait: *tristitia festinat mors; & cooperit virtutem*, id est, ita obruit & opprimit hominem, ut vix ulla virtus in illa mortali tristitia exerceatur. Quale autem meritum sine virtute, cum, quanta fuerit virtus, tale sit meritum?

II. PUNCTUM.

SED è contra sic adversitas prævisa prodest, ut cum minorem causet doloris sensum, majus tamen afferat meritum.

Nam primò quidem de minori doloris sensu, pater ipsa quotidianà experientià: quod scripsit sanctus Gregorius: *Iacula prævisa minus feriunt, & nos tolerabilius mundi mala suscipimus, si contra hæc per præscientia clypeum munimur.* Itèmq; fusius in moralibus ad hæc. *Iob. 39. Scripturæ verba de equo, procul odoratur bestiam, sic ad rem nostram, Malum, inquit, quod est, consilio.*

consilio praevenitur, decertanti contra se animo ex ratione subicitur; quia tanto quisque minus adversitate vincitur, quanto contra illum praesciendo paratus invenitur. Sape enim grave timoris pondus usu levigatur, saepe mors ipsa, sicut inopinata perturbat, ita deliberatione praeventa latificat. Vnde & recte de h. equo subjungitur, procul odoratur bellum, ac si apertius dicatur, idcirco quodlibet certamen exsuperat, quia mentis certamini ante certamen parat: bellum quippe procul odorari est, adversa quaeque longe adhuc posita cogitando praenoscere, ne fortasse valeant improvisa superare. Hoc ipsum egregie Seneca: Nisi quidquid fieri potest profuturo habeas, das in te vires rebus adversis, quas inspergit, quisquis prior vidit. Praecogitati mali mollis ictus venit: Sapiens assuescit futuris malis, & quia alii diu patienti leviter faciunt, vir sapiens leviter facit diu cogitando.

T. lib. de
Conf. ad
Mart. c. 9.

2. 118.

Paratus sum & non turbatus, ait cum Davide quisquis mala praevideat, & liberando se a perturbatione animi, majorem poenae partem sustulit.

Deinde vero, quod aliud est proposita quaestio caput, qui sic minus patitur, suum tamen inde meritum vehementer auget, quia libentius & constantius patitur: quod ad meriti virtutem & augmentum facit vel plurimum. Cum enim ad patiendum sese praeparaverit, sese obrulerit, & occasionem libens volensque expectarit, mirum quanto ardore ad illam accedat, dicatque cum sancto Andrea: o bona Crux diu desiderata, & iam concupiscenti animo praeparata, securus & gaudens venio ad te.

Adde, quod cum sit imperturbatus animo & sibi praesens, liberè potest cum gratia quovis actus virtutum exercere, a quibus retardatur imparatus & perturbatus animus: Nam non est sensus ubi est amaritudo.

Ecc. 27.

Denique cum praevidendo adversa, seseque ad ea muniendo, sibi nobiliora quaeque motiva proposuerit, quale est Christi exemplum & providentia, quae sic nos regit, tum facile recordabitur & exequetur, quod hic ab eo commendatur, ut cum venerit hora eorum, reminiscamini. Quod quidem vires non modò addit, sed & meritum eo auget amplius, quo memoria & amor Christi erit praesentior: Atque eo quidem erit praesentior, quo studiosius praevisa fuerit adversitas, & animi praeparatio diligentius adhibita. Quia propter te

Rom. 8.

mortificamur tota die, estimati sumus sicut oves occisionis: sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim quod neque mors. Nosti caetera, sed te ipsum in his nosce, quam sis dissimilis. Et vide hanc in caeteris secundae quadragesimalis hebdomadae, Veritatem:

Quo quis est mitior, eo est generosior.

III. PUNCTUM.

Quantum ergo adversitas improvisa obest, tantum praevisa prodest; Quia quod improvisa damnum infert, ut majoris poenae minus sit meritum; hoc praevisa lucrum oppositum affert, ut minoris poenae majus sit meritum. Non enim semper in merito spectatur poenae gravitas, quando illa praecipue gravitas ex culpa, seu ex defectu Virtutis provenit: neque etiam poenae levitas quidquam de merito tollit, quando illa levitas ex virtute & diligentia est comparata. Sic enim perfectiores quique minus laborant in suis frangendis cupiditatibus, quam imperfecti; neque minus tamen merentur, imò eo magis, quo sunt perfectiores & quo perfectiori animo & ex motivo nobiliori operantur. Hinc sanctus Ambrosius, perfectorum est corona; non 1 Offic. patiuntur angustias nisi imperfecti. Quamobrem, 26. & 30. ut idem luculentè monet; Praeparandus est animus, exercenda mens, stabilenda ad constantiam, ut nullis perturbari animus possit terroribus, nullis frangi molestiis, nullis suppliciis cedere. FORTIS est viri non dissimulare, cum aliquid Ibid. c. 38. immineat, sed praetendere & tanquam explorare de specula quadam mentis, & obviare cogitatione provida rebus futuris, ne forte dicatur postea, ideo in ista inciidi, quia non arbitrabar posse evanire.

Sic Author Ecclesiastici toto pene secundo capite, ad hoc ipsum hortatus; Praepara, inquit, animam tuam ad tentationem: deprime cor tuum & suscipe: suscipe sustentationes Dei: Sic in suis passim Apostolus Epistolis, sed in illa Ephes. 6. praecipue, ubi omnibus animis nos instruens: Accipite, ait, armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, & in omnibus perfecti stare. Sic eodem Apostolo, Spiritus sanctus per omnes civitates protestabatur, dicens, quoniam vincula & tribulationes Ierosolymis ipsum manerent. Et de Ibid. 23. nocte assistens ei Dominus, ait, constans esto: si- cut enim testificatus es de me in Ierusalem, sic te oportet

oportet & Roma testificari. O quale moti-
um constantiæ, sic præmoneri à Domino! sic pro
Domino laborare! At nonne tu sic toties
præmoneris? Nonne sic laborandi pro Domi-
no se multæ offerunt causæ? Itane verò liben-
ter & constanter laboras, sicut bonus miles
Christi Jesu? Vide iterum in quo deficias: ubi,

quando, & quomodo acius de certandum.
Agonizandum pro anima, & usque ad mor-
tem certandum pro iustitia.

Qui supra mortem est, in ea se videt omnia.
Vide Feria 4. hebdomada 2. in quadragesima.

S A B B A T O.

DE ORATIONE IN NOMINE Salvatoris faciendâ, ad petendum subsidiûm in adversis.

*Amen, Amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. Usque modò non
petistis quidquam in nomine meo, petite & accipietis, ut gaudiû vestrum sit plenû. Ioan. 16.*

VERITAS PRACTICA.

Nulla in adversis conquerendi est ratio, aut
nulla erit Conquerentis oratio.

*RATIO EST, Quia nulla erit oratio, si non sit fa-
cta in nomine Salvatoris.*

*Sed si sit ratio conquerendi in adversis, non erit
oratio conquerentis facta in nomine Salva-
toris.*

*Ergo aut nulla est in adversis conquerendi ratio,
aut nulla erit Conquerentis oratio. Quod cer-
tè est ad comprimendas in adversis querelas
opportunitum.*

I. P U N C T U M.

Quam sit necessaria in adversis oratio,
tam clarè patet, quam clarum est in
adversis necessarium esse subsidiûm
Dei, quod per orationem maximè impetra-
tur. *In voca me in die tribulationis.*

Psal. 49.

Ut autem oratio sit Deo gravior, & nobis
efficacior, hic admoemur à Domino facien-
dam esse in ejus Nomine, prout infra expli-
catur.

At verò si sic fiat oratio in Nomine Domi-
ni, tunc planè cessandum est à querelis: Et
modò agnoscendum, Nullam prorsus esse in
adversis conquerendi orationem, aut nullam
Conquerentis futuram orationem.

*Trac. 102
in Ioan.*

Nulla est enim oratio, si non sit in nomine
Salvatoris: id est, ut interpretatur sanctus Au-
gustinus, si non sit ex ratione nostræ salutis.
Non enim sonum literarum, inquit, ac syllaba-
rum, sed quod sonus ipse significat, & quod eo sono
rectè ac veraciter intelligitur, hoc accipiendus est
dicere, cum dicit, IN NOMINE MEO. Quasi
diceret, cum hoc sanctum Iesu & Salvatoris
Nomen ad integram salutis nostræ rationem
& significationem exprimendam sit institu-
tum, hinc fit, ut quidquid petitur in hoc no-
mine, ad hanc salutis rationem spectare de-
beat, aut nihil alioquin ad nomen Salvatoris
spectabit, sicque non erit oratio in ejus no-
mine.

Jam verò quòd nulla sit oratio, si non sit
in nomine Salvatoris, seu ex ratione nostræ
salutis, perinde verum est, ac cum dicitur, ni-
hil quidquam aliter in oratione peti. Nam u-
num & idem est nihil peti, & nullam esse pe-
titionem sive orationem. Quod autem nihil
petatur, nisi petatur in nomine Salvatoris, &
nisi sit de ratione salutis, patet ex verbis Do-
mini; *Usque modò non petistis quidquam: Quæ* *ibid.*
sic expresse declarat idem S. Augustinus;
Quidquid aliud petitur, nihil petitur: Non
quia nulla omnino res est, sed quia in tanta rei
comparatione, quidquid aliud concupiscitur, ni-
hil est.

Vell èsne Deum non orare? vell èsne oran-
do nihil petere, nihil proficere, nihil referre?
Usque